

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoPr/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114200728
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1114200728.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. Č.. X, XXX XX Š., štátny občan SR, zastúpený: SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Kominárska č. 2,4, 831 04 Bratislava, IČO: 47 254 084, proti žalovanému: Železnice Slovenskej republiky, Klemensova č. 8, 813 61 Bratislava, IČO: 31 364 501, o zaplatenie 1 395,81 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. septembra 2020 č. k. 17Cpr 2/2015-323 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa proti žalovanému domáhal pôvodne zaplatenia sumy 286,24 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 95,04 eur od 16.12.2010 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 78,96 eur od 16.01.2011 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 98,28 eur od 16.02.2011 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 95,55 eur od 16.03.2011 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 98,28 eur od 16.04.2011 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 98,28 eur od 16.05.2011 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 98,28 eur od 16.06.2011 až do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 65,52 eur od 16.07.2011 až do zaplatenia z dôvodu nedoplatku za pracovnú pohotovosť za obdobie od septembra 2009 do júla 2011, neskôr po pripustení zmeny petitu žaloby uznesením zo dňa 18.10.2014 č. k. 17Cpr/1/2014-43 zaplatenia náhrady za pracovnú pohotovosť vo výške 1 395,81 eur so zvýšným úrokom z omeškania vo výške 171,70 eur a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V priebehu konania došlo na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava III č. k. 17Cpr/1/2014-43 zo dňa 18.10.2014 k zmene petitu žalobného návrhu, v zmysle ktorého sa žalobca domáhal, aby mu žalovaný zaplatil náhradu za pracovnú pohotovosť vo výške 1 395,81 Eur spolu so zvýšným úrokom z omeškania vo výške 171,70 Eur.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že bol zamestnancom žalovaného na základe písomnej pracovnej zmluvy vo výkone funkcie T.. Na základe novely Zákonníka práce č. 348/2008 Z. z. zmenil žalovaný rozloženie pracovného času a vydal nový Denný poriadok účinný od 01.09.2007, v ktorom zaviedol tzv. Odpočinok na pracovisku v čase od 18.00 do 24.00, za ktorý mu však mzdu ani náhradu mzdy nevyplácal, pričom za uvedené obdobie mu podľa neho patrí minimálne náhrada mzdy v rozsahu pracovnej pohotovosti a

to s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/109/2011-135. K žalobe priložil tabuľku odpracovaných hodín, podľa ktorých si nárok uplatňuje. Žalobca pri uplatňovaní svojho nároku vychádzal z ust. § 96 ods. 5 Zákonníka práce (ďalej len „ZP“) a s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 116/2006 v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Inšpektorát práce Žilina konštatoval, že žalovaný svojim zamestnancom vyplácal mzdu za každú hodinu vo výške 2,09 eur za rok 2012 a 2,16 eur za rok 2013. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave, čas pracovnej pohotovosti, počas ktorého zamestnanec v doprave podľa požiadaviek zamestnávateľa vykonáva prácu alebo je povinný byť na pracovisku pripravený na výkon práce, sa započítava do pracovného času, za ktorý patrí zamestnancovi v doprave mzda. Suma hodinovej mzdy bola pri jeho zaradení do siedmej platovej triedy 3,25 eur za rok 2009; 3,39 eur za rok 2010 a 3,55 eur za rok 2011. Oproti uvedeným sumám žalovaný vyplácal iba sumy 1,89 eur/hod za rok 2009; 1,97/hod eur za rok 2010; 2,03 eur/hod za rok 2011. Hodnota dlžnej sumy podľa neho predstavuje 1 567,51 eur, pozostávajúcej zo sumy 1 395,81 eur a z úroku z omeškania 171,70 eur.

4. Žalovaný k žalobe uviedol, že pôvodne žalobcovi (ako aj iným zamestnancom) náhradu mzdy nevyplatil, ale vzhľadom na citovaný rozsudok postupne vyplatil žalobcovi časť nárokov za obdobie augusta 2009 až júl 2011 v septembri 2012, čím považuje žalobcom uplatnený nárok za vyplatený. Poprel výpočet prezentovaný v žalobcom predloženej tabuľke, keď táto vychádzala z predpokladu, že žalobca odpracoval v rámci každej zmeny 6 hodín pracovnej pohotovosti a odpracoval 10 zmien za mesiac. Uviedol, že počet zmien nebol stanovený presne a ani počet hodín pracovnej pohotovosti nebol vždy 6 hodín. V prípade, že bol ohlásený D. a žalobca išiel na výjazd, bol mu tento čas vo výplatnom termíne preplatený ako výkon práce nadčas a za tento čas mu nemohol vzniknúť nárok na náhradu mzdy za pracovnú pohotovosť. Časť zmien uvedených v tabuľke predloženej žalobcom neodpracoval z dôvodu čerpania dovolenky, náhradného voľna, práceneschopnosti, prípadne iných skutočností. Žalovaný namietol premlčanie nárokov za obdobie do 03.03.2011 s tým, že nároky za obdobie od 04.03.2011 do 31.07.2011 boli žalobcovi vyplatené. Nároky uplatnené žalobcom nemal za vyčíslené zreteľne a teda žalovanému nie je zrejmé, ako žalobca vypočítal sumu 1 567,51 eur. Taktiež uviedol, že počnúc dňom 01.08.2011 žalobca už nebol zamestnancom žalovaného, z tohto dôvodu žalovanému nie je zrejmé, z akého dôvodu si žalobca v rozšírení žaloby uplatnil nároky za obdobie roku 2011 (t.j. po 01.08.2011), 2012 a 2013. V nadväznosti na argumentáciu žalobcu opierajúcu sa o dikciu ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 462/2007 Z. z. žalovaný poukázal na § 119 ZP a § 96 ZP v znení účinnom od 01.09.2011, podľa ktorého za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku podľa odseku 2 patrí zamestnancovi mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy najmenej však vo výške minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu, teda zamestnancovi nepatrí celá základná zložka mzdy, ale len jej pomerná časť, ktorá však nie je v žiadnom ustanovení definovaná, táto podlieha dohode a nesmie byť nižšia ako aktuálna minimálna mzda v eurách na hodinu. Výška pomernej časti základnej zložky mzdy bola u žalovaného dohodnutá v Smernici pre odmeňovanie zamestnancov ŽSR (III. kapitola, časť 14, bod 82), ktorá je súčasťou Kolektívnej zmluvy a bola celoplošne dohodnutá vo výške minimálnej mzdy. Mal za to, že neporušil ustanovenia ZP, ani zákona č. 462/2007 Z. z. a nároky, ktoré patrili žalobcovi už vyplatil. Pre úplnosť argumentácie žalovaný poukázal na čl. 1 bod 73 dôvodovej správy k § 96 ods. 3 ZP, podľa ktorej právna úprava rešpektuje rozhodnutie SDEÚ v prípade Vorel (C-437/05) vo vzťahu k výkladu Smernice Rady 93/104/ES o niektorých aspektoch úpravy pracovného času, v znení Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/34/ES a Smernice Európskeho parlamentu a rady 203/88/ES o niektorých aspektoch úpravy pracovného času, ktorá umožňuje neaktívnu časť pracovnej pohotovosti odmeňovať nižšou sumou ako výkon práce.

5. Žalobca súdu prvej inštancie predložil znalecký posudok č. 6/2016 znalkyne C.. B.. Y. M., z odboru ekonómia a manažment, odvetvie daňovníctvo a účtovníctvo, personalistika, kontroling. V ňom znalkyňa vypočítala mzdové nároky za výkon pracovnej pohotovosti podľa § 96 ods. 3 ZP s prihliadnutím na rozsudok Okresného súdu Bratislava I vo veci 19Cpr/7/2012. Súd prvej inštancie uviedol, že znalkyňa v ňom konštatuje, že minimálna hodinová mzda v pracovnom týždni predstavovala sumu 1,8112 eur v roku 2009, sumu 1,8859 eur v roku 2010 a sumu 1,9435 eur v roku 2011. Žalovaný na základe kolektívnej zmluvy a v zmysle Smernice pre odmeňovanie zamestnancov ŽSR 341/2004/1205-O510 vyplácal náhradu za hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku vo výške 1,89 eur za rok 2009, vo výške 1,97 eur za rok 2010 a 2,03 eur za rok 2011. Pri odmeňovaní po 1.9.2011 (zmena § 96 ods. 3 ZP) patrí zamestnancovi hodinová mzda minimálne vo výške 1,9435 eur za hodinu.

6. Žalovaný na pojednávaní dňa 22.09.2020 reagoval na predložený znalecký posudok tak, že zotrúva na svojom pôvodnom stanovisku a so stanoviskom znalkyne sa nestotožňuje. Žalovaný v zmysle smernice vždy odmeňoval zamestnancov minimálne vo výške minimálnej mzdy, teda v súlade s ustanovením § 120 ZP o minimálnych mzdových nárokoch. Poukázal aj na to, že v zmysle § 120 ods. 2 ZP sa hodiny neaktívnej časti pracovnej pohotovosti započítavajú do pracovného času, ale nie do počtu odpracovaných hodín a ani sú odmeňované ako výkon práce alebo prípadná práca nadčas. Vzhľadom na to, že pracovná pohotovosť podľa neho predstavuje pripravenosť na výkon práce, považuje žalovaný svoj postup za správny a v súlade s § 13 a § 119a ZP.

7. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými stranami postupom podľa § 204 CSP bez ich oboznamovania na pojednávaní, nakoľko tieto boli stranám doručené a ich obsah nepovažoval za sporný.

8. Žalobca sa pojednávania dňa 22. 09. 2020 nezúčastnil a to bez predchádzajúceho ospravedlnenia. Žalovaný v záverečnej reči zotrúval na svojich písomných vyjadreniach. Bol toho názoru, že nejde o výkon práce pokiaľ žalobca nebol vyslaný k zásahu. Žalobca má podľa neho nárok iba na pomernú časť mzdy a v súlade s § 120 ZP bola táto odmena stanovená kolektívnou zmluvou a aj vyplatená. Žalovaný poukázal na to, že správnosť jeho postupu bola potvrdená rozsudkami Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25Cpr/7/2012 zo dňa 23.11.2018, Krajského súdu v Bratislave č. k 8CoPr/9/2016-319, 8CoPr/11/2016-291, 15CoPr/8/2018-771, 10CoPr/12/2018 a uzneseniami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/165/2018 a 3Cdo/112/2018. Na základe uvedeného má za to, že mzdové nároky žalobcu boli splnené a navrhol žalobu v celosti zamietnuť. Nárok na náhradu trov konania si žalovaný neuplatnil.

9. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 ods. 4 ZP, 96 ods. 1, 2 ZP, § 9ž ods. 3 ZP v znení účinnom do 31.08.2011 a v znení účinnom od 01.09.2011, § 96 ods. 6 ZP, § 119 ZP, §121 ods. 1 ZP, § 144a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b) a ods. 5 ZP, § 252g ods. 1 veta prvá ZP, § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z.z. (ďalej len ako "zákon č. 462/2007 Z. z."), § 1 ods. 2 zák. č. 462/2007 Z. z., § 2 ods. 3 písm. i) zák. č. 462/2007 Z. z., § 4 ods. 1, 2, 5, 6 a 7 zák. č. 462/2007 Z. z., § 100 ods. 1, 2 OZ a § 101 OZ, keď vyhodnotil, že medzi stranami nebolo skutkovo sporné, že žalobca bol u žalovaného zamestnaný ako T.. S účinnosťou od 01.09.2007 žalovaný na Q. T. Ú. U. Q. zaviedol "Odpočinok na pracovisku" v čase od 18:00 do 24:00, počas ktorého žalobca čakal na výkon práce, pričom za toto obdobie žalovaný žalobcovi pôvodne žiadnu mzdu ani náhradu mzdy nevyplácal. Ďalej nebolo podľa súdu prvej inštancie sporné, že predmetný časový úsek predstavoval neaktívnu časť pracovnej pohotovosti. S účinnosťou od 01.08.2011 došlo k ukončeniu pracovného pomeru medzi stranami. Sporným medzi stranami podľa súdu prvej inštancie zostalo, aký mzdový nárok žalobcovi prináleží, keď žalobca požadoval od žalovaného doplatenie mzdy za rok 2009, 2010 a 2011 v sume 1 567,51 eur.

10. Zhrnul, že žalobca si pôvodne uplatnil žalobou nedoplatok mzdových náhrad vo výške 286,24 eur s príslušenstvom, keď sa domáhal mzdového nároku za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, ktorú vykonával v čase od 18.00 hod. do 24.00 hod., a ktorý časový úsek označoval žalovaný ako "odpočinok na pracovisku". Neskôr rozšíril žalobou uplatnený nárok tak, že si voči žalovanému uplatnil sumu 1 567,51 eur, pozostávajúcu z istiny 1 395,81 eur a z úroku z omeškania 171,70 eur, pričom žalobca bližšie nešpecifikoval, ktoré čiastkové mesačné nároky na zaplatenie nedoplatku na náhradu mzdy za neaktívnu časť pohotovosti a v akej výške uplatňuje v istine 1 395,81 eur. Žalovaný najskôr za uvedené časové obdobie pripravenosti žalobcu na výkon práce na pracovisku nevyplácal zamestnancom žiadne mzdové náhrady. Následne, na základe záverov vyplývajúcich z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co/109/2011-135 zo dňa 24.04.2012 v skutkovo a právne analogickej veci, zaplatil žalovaný žalobcovi mzdu za neaktívnu časť pohotovosti v časovom úseku označenom ako "odpočinok na pracovisku" a to za obdobie od 04.03.2011 do 31.07.2011 s tým, že obdobné nároky za obdobie od 01.08.2009 do 03.03.2011 považoval za premlčané. Krajský súd konštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého čas, po ktorý zamestnanec v doprave je povinný byť na pracovisku pripravený na výkon práce, je časom pracovnej pohotovosti, započítava sa do pracovného času, za ktorý zamestnancovi patrí mzda. Potom čas od 18.00 hod. do 24.00 hod., keď bol žalobca povinný byť na pracovisku pripravený na výkon práce, nie je možné kvalifikovať ako čas odpočinku, ale ako čas pracovnej pohotovosti, za

ktorý patrí žalobcovi mzda. Žalovaný potom, čo v súlade so závermi rozsudku krajského súdu vyplatil žalobcovi mzdu za neaktívnu časť pohotovosti, namietal, že mzdové nároky žalobcu z titulu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti za relevantné obdobie v plnom rozsahu splnil a žalobca si ďalšie svoje nároky uplatnil len na základe odhadu a nie na základe skutočne realizovanej pohotovosti, a tieto nároky sú podľa žalovaného nedôvodné. Žalovaný vyplatil žalobcovi náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti tak, že pre rok 2009 vychádzal z náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti vo výške 1,89 eur/hod., pre rok 2010 z náhrady vo výške 1,97 eur/hod. a pre rok 2011 z náhrady vo výške 2,03 eur/hod. Žalovaný pri určení výšky hodinovej náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti vychádzal z náhrad stanovených v kolektívnej zmluve, resp. podľa kolektívnej zmluvy pre príslušný rok. Zistil, že práca žalobcu bola určená Denným poriadkom tak, že pracovný čas trval 24 hodín a potom nasledovala 48-hodinová prestávka mimo pracoviska. V čase od 18.00 hod. do 24.00 hod. mal nariadený tzv. odpočinok na pracovisku. Skutočnosť, že žalobca v dotknutom období v tomto časovom úseku bol prítomný na pracovisku, kde čakal na výkon práce, pričom túto vykonával len v prípade výjazdov pre ohlásený D., rovnako strany neurobili v konaní spornou. Medzi stranami bolo sporné právne posúdenie uvedeného časového úseku označeného žalovaným ako "odpočinok na pracovisku" a v nadväznosti na to bol potom medzi stranami sporným i spôsob odmeňovania žalobcu za tento časový úsek. Žalobca po zmene žaloby tvrdil, že ide o výkon práce mimo rámca pracovného času, teda o výkon práce nadčas, za ktorý mu patrí mzda a príplatky s tým spojené a žalovaný tvrdil, že ide o neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, za ktorú žalobcovi patria nároky v zmysle § 96 ods. 3 ZP (s výnimkou výjazdu), ktoré žalobcovi v plnom rozsahu uhradil. Relevantným v tomto konaní bolo teda v prvom rade právne posúdenie časového úseku označeného žalovaným ako "odpočinok na pracovisku" v čase od 18.00 hod. do 24.00 hod.

11. Súd prvej inštancie sa po posúdení veci stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že časový úsek označený ako "odpočinok na pracovisku", počas ktorého bol žalobca povinný byť pripravený na pracovisku na výkon svojej práce, ale prácu vykonával len v prípade výjazdov pre ohlásený D., je neaktívnou časťou pracovnej pohotovosti (§ 144a ods. 2 písm. b) ZP). Konštatoval, že na pracovný pomer žalobcu ako Q. H. N. u žalovaného je potrebné primárne aplikovať osobitný právny predpis, ktorým je zákon č. 462/2004 Z. z., avšak súčasne za subsidiárneho použitia ZP ako predpisu všeobecného. Uviedol, že vyššie citované ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 462/2007 Z. z. upravuje len pracovnú pohotovosť zamestnancov v doprave, počas ktorej nemusia byť prítomní na pracovisku, keď však posúdil, že o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, keďže v danom prípade mal za nesporné, že žalobca v predmetnom časovom úseku bol povinný zdržiavať sa na pracovisku a čakať na výkon práce, ktorú situáciu zákon č. 462/2007 Z. z. osobitne neupravuje. Dôvodil, že citovaný zákon vo svojom ust. § 4 ods. 6 zároveň určuje, že zamestnancovi za výkon pohotovosti na pracovisku patrí mzda, ktorej bližšie podmienky neurčuje, a teda keďže neustanovuje inak, mal za potrebné v súlade s ust. § 1 ods. 2 citovaného zákona použiť na odmeňovanie ZP. Na základe uvedeného uzavrel, že pracovná pohotovosť na pracovisku nie je vylúčená ani v prípade zamestnancov v doprave, pričom na úpravu práv a povinností zamestnanca a zamestnávateľa vo vzťahu k takejto pracovnej pohotovosti je potrebné aplikovať ustanovenia ZP ako všeobecného právneho predpisu, predovšetkým jeho § 96.

12. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že v prípade tzv. "odpočinku na pracovisku" ide o výkon práce, konkrétne o prácu nadčas, majúci za to, že na to, aby bolo možné predmetný časový úsek kvalifikovať ako prácu nadčas, musel by byť splnený základný predpoklad, že v tomto čase išlo zo strany žalobcu o výkon práce. V danom prípade mal však za nesporné, že žalobca v uvedenom časovom úseku bol síce povinný zdržiavať sa na pracovisku a byť pripravený na výkon svojej práce, avšak prácu s výnimkou tzv. výjazdov nevykonával. Ak teda zamestnanec je na pracovisku a čaká na výkon práce na základe pokynu zamestnávateľa, právne posúdil, že ide o pracovnú pohotovosť.

13. Zároveň zhodne so žalovaným nepovažoval za relevantné pre posúdenie časového úseku vymedzeného ako odpočinok na pracovisku skutočnosť, že žalobca poznal vopred rozvrh pracovných zmien, ktorá vedomosť nemá podľa súdu prvej inštancie žiaden súvis s definíciou uvedenou v § 96 ods. 1 ZP. Pracovnú pohotovosť na pracovisku neposúdil ako výkon práce (podľa súdu prvej inštancie ide len o pripravenosť na výkon práce) a nie je ani súčasťou štandardného rozvrhu zmien a rovnako pracovnú pohotovosť neposúdil ani ako súčasť pracovného času, ktorý je definovaný v § 85 ZP ako výkon práce. Zaujal názor, že pracovná pohotovosť sa len považuje za pracovný čas.

14. Konštatoval, že ZP rozlišuje medzi aktívnou a neaktívnou časťou pracovnej pohotovosti a v súvislosti s nimi upravuje aj výšku mzdy. Uviedol, že ak sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, ide o neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas (§ 96 ods. 2 ZP). Ak sa zamestnanec zdržiava na pracovisku, je pripravený na výkon práce a výkon práce počas pracovnej pohotovosti skutočne realizuje, ide o aktívnu časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za prácu nadčas (§ 96 ods. 6 ZP). Súd prvej inštancie na základe uvedeného a na základe nesporných tvrdení sporových strán o tom, že žalobca sa v časovom úseku označenom žalovaným ako "odpočinok na pracovisku" síce zdržiaval na pracovisku, kde čakal na výkon práce, avšak prácu s výnimkou výjazdov pri vzniku takej potreby nevykonával, právne posúdil, že u žalobcu išlo o neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa v niektorých prípadoch na základe pokynu žalovaného zmenila na aktívnu pracovnú pohotovosť (a v takom prípade bola žalovaným vyplatená ako nadčas).

15. Podľa názoru súdu prvej inštancie vyššie uvedeným záverom neodporujú rozsudky Súdneho dvora Európskej únie, ktorými okrem iného žalobca dôvodil svoj nárok, keď slovenská právna úprava pracovnej pohotovosti neodporuje ani Smernici Rady 2003/88/ES. Uvedené vyvodil aj z dôvodovej správy k ustanoveniu § 96 ZP, účinného od 01. 07. 2007, podľa ktorej nová úprava pracovnej pohotovosti je daná do súladu s rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie vo veci Jaeger, Simap, podľa ktorých čas, kedy je zamestnanec v pracovnej pohotovosti na pracovisku, sa musí považovať za pracovný čas a v prípade potreby za prácu nadčas. Odmeňovanie zamestnancov je v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie v prípade Vorel (C-437/05), v rámci ktorého Súdny dvor Európskej únie, uvedomujúc si, že odmeňovanie síce neprislúcha do kompetencie Únie, k problému odmeňovania pracovnej pohotovosti uviedol, že napriek tomu, že sa pracovná pohotovosť považuje za pracovný čas, samotná osobná disponibilita zamestnanca bez reálneho výkonu práce nebráni členskému štátu, aby pracovnú pohotovosť zamestnanca odmeňoval menej výhodne ako skutočný výkon práce. Dospel k záveru, že o takýto prípad ide v preskúmvanej veci.

16. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou odmeňovania žalobcu za časový úsek označený žalovaným ako "odpočinok na pracovisku". V nadväznosti na to, že sporný časový úsek posúdil ako neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, dospel k záveru, že žalobcovi zaň patrí v období do 31.07.2011 mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy, najmenej však vo výške minimálneho mzdového nároku ustanoveného v § 120 ods. 4 ZP v eurách za hodinu pre prvý stupeň náročnosti práce podľa § 96 ods. 3 ZP účinného do 31.08.2011. Pokiaľ ide o nároky, ktoré si žalobca uplatnil za obdobie po 01.08.2011, vzhľadom na dokazovanie skutočnosť, že počnúc 01.08.2011 už nebol v pracovnom pomere so žalovaným, tieto vyhodnotil ako omylom uplatnené. Vo vzťahu k nárokom žalobcu za obdobie od 04.03.2011 do 31.07.2011, uviedol, že tieto žalovaný s poukazom na vyššie uvedené považoval za vyplatené.

17. Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania k uplatneným nárokom, ktoré mali žalobcovi vzniknúť do 03.03.2011, túto súd prvej inštancie posúdil ako dôvodnú. Konštatoval, že premlčanie je jedným z občianskoprávných inštitútov, ktorý je úzko spojený s plynutím času. Ak uplynie určený čas pre uplatnenie subjektívneho práva, veriteľ v ňom neuplatní svoje právo na súde a dlžník vznesie v súdnom konaní námietku premlčania, nastávajú právne následky premlčania, ktoré znamenajú, že veriteľovo subjektívne právo, hoci ako také naďalej trvá, stráca možnosť byť s úspechom autoritatívne vykonané. Prípadný rozpor výkonu práva s dobrými mravmi považoval za potrebné skúmať objektívne, pričom sa vychádza z okolností konkrétneho prípadu a prihliada sa na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená.

18. Súd prvej inštancie dôvodil, že v právnej úprave individuálnych pracovnoprávných sporov zavedenej CSP, o ktorý prípad ide aj v preskúmvanej veci, bol zachovaný princíp materiálnej pravdy, kedy súd v predmetných konaniach aj bez návrhu vykoná taký dôkaz, ktorý považuje za nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, a zároveň sám tento dôkaz obstará alebo zabezpečí. Mal za to, že táto skutočnosť však v žiadnom prípade nezabavuje žalobcu (zamestnanca) povinnosti tvrdenia, keďže žalobca má v prvom rade v konaní povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť nároku. Napriek tomu, že v prípade individuálnych pracovnoprávných sporov ide o tzv. spory s ochranou slabšej strany, bol toho názoru, že ide stále predovšetkým o sporové konanie, pričom povinnosť tvrdenia označil za základný pilier sporového konania. Z okruhu tvrdených skutočností žalobca totiž vyvodzuje svoj nárok, ktorý mu má byť súdom priznaný. Tvrdením skutočností žalobca určuje predmet dokazovania, ktorého pravdivosť súd z dôkazov označených žalobcom zisťuje. Súd nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia

žalobcu o ním uplatnenom nároku. CSP vo svojom ustanovení § 150 ods. 2 predpokladá postup súdu, kedy súd za účelom zistenia podstatných a rozhodujúcich skutočností môže požiadať stranu o ďalšie skutkové tvrdenia.

19. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žalobe žalobcu nie je možné vyhovieť. Žalobca si podanou žalobou a aj následnými zmenami žaloby uplatnil svoj nárok vždy takým spôsobom, že poskytol súdu tvrdenia o výške celkovej sumy náhrady mzdy, na ktorú mu za relevantné obdobie podľa jeho názoru vznikol nárok s tým, že z takto určenej sumy si uplatnil len časť nároku v žalovanej istine, pretože zvyšok mu žalovaný zaplatil, bez toho, aby zároveň poskytol súdu tvrdenia o tom, v akej výške teda považuje jednotlivé mesačné nároky na náhradu mzdy v dotknutom období za neuhradené, teda nešpecifikoval tie mesačné náhrady mzdy, prípadne ich časti, ktoré tvoria ním žalovanú istinu. Takúto špecifikáciu žalobca neuskutočnil ani dodatočne. Špecifikácia žalobcom uplatneného nároku v tomto smere pritom bola podstatná predovšetkým s ohľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania, ktorú súd vyhodnotil ako dôvodnú tak, ako bolo uvedené vyššie. Za daného stavu, kedy si žalobca časť nároku (za niektoré mesiace dotknutého obdobia) uplatnil až po uplynutí premlčacej doby a žalovaný vo vzťahu k týmto nárokom relevantne vzniesol námietku premlčania, s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany žalobcu nemohol súd posúdiť, v ktorej časti a či vôbec je žalobcom uplatnený nárok premlčaný, a preto súd nárok žalobcu v časti uplatnenej istiny z dôvodu nemožnosti posúdenia jeho dôvodnosti zamietol.

20. Z totožných dôvodov, pre ktoré zamietol žalobu v časti žalovanej istiny, zamietol žalobu aj v časti uplatneného príslušenstva. Napriek tomu, že sa súd nestotožnil s tvrdením žalovaného, že by v danom prípade nebolo možné žalobcovi priznať úroky z omeškania s poukazom na ust. § 1 ods. 1 a 4 ZP (k tomu por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 116/2008), žalovaný vzniesol námietku premlčania nielen vo vzťahu k žalovanej istine, ale i voči uplatneným úrokom z omeškania. Uviedol, že vo všeobecnosti úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky majú akcesorickú povahu, a preto musia sledovať osud istiny pohľadávky. Vyslovil názor, že sa preto úroky z omeškania premlčujú najneskôr spolu s istinou, pre ich premlčanie plynie rovnaká doba od rovnakého dňa, ako plynie premlčacia doba pre istinu. Preto ak nemohol posúdiť dôvodnosť žalobcovho uplatneného nároku na istine, nemohol z rovnakých dôvodov posúdiť ani dôvodnosť ním uplatneného príslušenstva (úrokov z omeškania).

21. Konštatoval, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, keď podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavné akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Z hľadiska časovej hospodárnosti súd prvej inštancie v rámci písomného vyhotovenia rozsudku neuviedol ďalšie písomné a ústne vyjadrenia strán, ktoré tvoria obsah súdneho spisu, majúc za to, že ich uvedenie a právne vyhodnotenie by bolo vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nadbytočné, neefektívne a v rámci odôvodnenia tohto rozsudku aj nepodstatné, keď podľa neho nie je úlohou súdu v odôvodnení uviesť všetky dôkazné prostriedky, ktoré boli v súdnom spore vykonané, ale iba tie, ktoré sú najpodstatnejšie, z ktorých súd vychádzal pri rozhodovaní o opodstatnenosti žaloby a to tak, aby odôvodnenie súdu bolo presvedčivé a preskúmateľné (§ 220 ods. 2 CSP).

22. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle zásady úspešnosti v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaného v konaní, ktorému však tento nárok nepriznal, keďže si náhradu trov konania neuplatnil.

23. Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca a žiadal ho zmeniť a jeho žalobe vyhovieť, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, dôvodiac, že napadnutý rozsudok má vady podľa § 365 písm. d), g) a h) CSP, konkrétne, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal podľa neho nesprávne posúdenie námietky premlčania s poukazom na ust. § 34 ZP, podľa ktorého ak je zamestnávateľ alebo zamestnanec povinný uspokojiť viac peňažných nárokov a plnenie nestačí na vyrovnanie všetkých peňažných nárokov, je

vyrovnaný ten nárok, o ktorom povinný pri plnení vyhlási, že ho chce uspokojiť. Ak tak neurobí, je plnením uspokojený nárok najskôr splatný. Vytkol súdu prvej inštancie, že v posudzovaní premlčania uplatneného nároku opomenul skutočnosť, že žalovaný mu uhradil časť nároku na mzdu za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, pričom pri úhrade jasne nešpecifikoval, aký nárok je uspokojovaný. V takom prípade mal za to, že súd prvej inštancie mal aplikovať § 34 ZP. Vzhľadom na skutočnosť, že spor medzi žalobcom a žalovaným je považovaný za spor s ochranou slabšej strany, mal za to, že zásada kontradiktórnosti konania je oslabená a vstupuje do popredia tzv. vyšetrovacía zásada, čo je plne akceptované súčasnou procesualistickou doktrínou: Práve vo väzbe na cieľ, ktorý sledoval zákonodarca zaradením ustanovení o individuálnych pracovnoprávných sporoch do druhej hlavy pod názvom Spory s ochranou slabšej strany, je nutné aj toto ustanovenie § 319 CSP vykladať so zreteľom na tú skutočnosť, že zamestnanec, ktorý sa domáha ochrany svojho porušeného práva, nemá v mnohých prípadoch objektívnu možnosť prístupu k dôkazným prostriedkom. Zamestnanec vo väčšine prípadov nedisponuje dostatkom informácií, na základe ktorých by mohol bez pochybností preukázať svoje tvrdenie, ktorým sa domáha svojich práv v súdnom konaní. Mal preto za opodstatnené, že sa zákonodarca prikláňa k vyšetrovacej zásade práve so zreteľom na tieto skutočnosti. Vyjadril názor, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil neunesenie bremena tvrdenia v zmysle § 150 CSP na jeho strane. Vzhľadom na skutočnosť, že presný výpočet mzdových nárokov je možné realizovať výlučne na základe podkladov a informácií dodaných žalovaným, dané dôkazy mali byť podľa neho prvoinštančným súdom od žalovaného vyžiadané v zmysle § 319 CSP, čo by mu umožnilo presne kvantifikovať uplatnený nárok (t. j. rozdeliť dlžnú mzdu podľa splatnosti za jednotlivé mesiace trvania pracovného pomeru). Porušenie povinnosti prvostupňového súdu podľa § 319 CSP podľa jeho názoru zakladá odvolací dôvod podľa § 365 písm. d) CSP a súčasne i odvolací dôvod podľa § 365 písm. g) CSP. Na základe uvedeného má žalobca za to, že súd prvej inštancie v konaní i v napadnutom rozsudku viacnásobne pochybil, keď nevykonal dôkazy nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci v zmysle § 319 CSP a z toho dôvodu zistený skutkový stav podľa neho neobstojí, zároveň vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci v tom, že nesprávne vyhodnotil uplatnenie námietky premlčania, nakoľko úplne opomenul zohľadniť v rámci rozhodnutia § 34 ZP.

24. Žalovaný sa vo svojej odvolacej replike v plnom rozsahu stotožnil s výrokom i s odôvodnením napadnutého rozsudku. Mal za to, že súd prvej inštancie za účelom zistenia skutkového stavu vykonal dokazovanie vypočutím zástupcov oboch sporových strán, vykonaním listinných dôkazov, ako aj aplikáciou ustanovení príslušných právnych predpisov, vykonaným dokazovaním relevantne zistil skutkový stav, na základe ktorého rozhodol a svoje rozhodnutie náležite zdôvodnil. Pokiaľ ide o žalobcom v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie otázky premlčania súdom prvej inštancie upozornil na skutočnosť, že dôvodom zamietnutia žaloby bol najmä fakt, že žalobca neupresnil svoje nároky uplatnené v žalobe a teda súd prvej inštancie ani nevedel presne posúdiť, vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, ktorej časti a či vôbec je žalobcom uplatnený nárok premlčaný. Poukázal na názor súdu prvej inštancie uvedený v napadnutom rozsudku, podľa ktorého napriek tomu, že v prípade individuálnych pracovnoprávných sporov ide o tzv. spory s ochranou slabšej strany, ide o sporové konanie, a teda zamestnanec (žalobca) musí špecifikovať, čoho sa domáha. Súd za neho nesmie robiť skutkové tvrdenia, bez ohľadu na to, že ide o slabšiu stranu. V otázke premlčania žalovaný naďalej zotrval na vznesených námietkach premlčania, nad rámec toho uviedol, že žalobca si tieto nároky, vyplývajúce z ním podanej žaloby a rozšírenia žaloby, mohol uplatniť už v čase podania prvej žaloby doručenej okresnému súdu dňa 12.09.2012 v konaní sp. zn. 16Cpr/8/2012. Následne však bolo toto konanie sp. zn. 16Cpr/8/2012 právoplatne zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku žalobcom. Vo vzťahu k ust. § 34 ZP žalovaný uviedol, že v čase, kedy bola zo strany žalovaného jeho zamestnancom uhrádzaná pohotovosť na pracovisku, bol z ich strany (teda aj žalobcu) uplatnený jediný nárok, ktorý bol žalovaným uznaný, prepočítaný a následne za celé obdobie vyplatený v termínoch špecifikovaných vo vyjadrení vo veci. Ďalšie nároky žalobcu boli uplatnené s dosť veľkým časovým odstupom od jeho plnenia, ktoré navyše v celom rozsahu rozporoval, preto nepovažoval za možné na nich aplikovať ustanovenie § 34 ZP. Nad rámec uvedeného upozornil tiež na súdom prvej inštancie poukázanú nedostatočnú špecifikáciu žalovaného nároku, kedy „žalobca si podanou žalobou a aj následnými zmenami žaloby uplatnil svoj nárok vždy takým spôsobom, že poskytol súdu tvrdenia o výške celkovej sumy náhrady mzdy, na ktorú mu za relevantné obdobie podľa jeho názoru vznikol nárok s tým, že z takto určenej sumy si uplatnil len časť nároku v žalovanej istine, pretože zvyšok mu žalovaný zaplatil, bez toho, aby zároveň poskytol súdu tvrdenia o tom, v akej výške teda považuje jednotlivé mesačné nároky na náhradu mzdy v dotknutom období za neuhradené, teda nešpecifikoval tie mesačné náhrady mzdy, prípadne ich časti, ktoré tvoria ním žalovanú istinu. Takúto špecifikáciu žalobca

neuskutočnil ani dodatočne.“ Mal za to, že súd prvej inštancie z uvedeného dôvodu preto ani nemal ako aplikovať ustanovenie § 34 ZP v predmetnom spore. Nakoľko sa podľa neho žalobca vo svojom odvolaní v zásade vôbec nevyjadril a žiadnym spôsobom nenapadol podstatu, prečo okresný súd žalobu zamietol (t.j. že nedošlo k jednoznačnej špecifikácii žalovanej sumy), mal za to, že tento žalobcom špecifikovaný odvolací dôvod neobstoí. Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu žalobcu poukazujúcu na ust. § 319 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz; na tento účel je zamestnávateľ povinný poskytnúť súčinnosť, ak to možno od neho spravodlivo žiadať, žalovaný uviedol, že podľa názoru súdu prvej inštancie v právnej úprave individuálnych pracovnoprávných sporov zavedenej CSP, o ktorý prípad ide aj v prejednávanej veci, bol zachovaný princíp materiálnej pravdy, kedy súd v predmetných konaniach aj bez návrhu vykoná taký dôkaz, ktorý považuje za nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, a zároveň sám tento dôkaz obstará alebo zabezpečí. Táto skutočnosť však v žiadnom prípade nezbavuje žalobcu (zamestnanca) povinnosti tvrdenia, keďže žalobca má v prvom rade v konaní povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť nároku. Napriek tomu, že v prípade individuálnych pracovnoprávných sporov ide o tzv. spory s ochranou slabšej strany, ide stále predovšetkým o sporové konanie, pričom povinnosť tvrdenia možno považovať za základný pilier sporového konania. Z okruhu tvrdených skutočností žalobca totiž vyvodzuje svoj nárok, ktorý mu má byť súdom priznaný. Tvrdením skutočností žalobca určuje predmet dokazovania, ktorého pravdivosť súd z dôkazov označených žalobcom zisťuje. Súd nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia žalobcu o ním uplatnenom nároku. Civilný sporový poriadok vo svojom ustanovení § 150 ods. 2 predpokladá postup súdu, kedy súd za účelom zistenia podstatných a rozhodujúcich skutočností môže požiadať stranu o ďalšie skutkové tvrdenia. Žalovaný má za to, že žalobca predloženými podaniami nepreukázal dôvodnosť uplatnených nárokov. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca viackrát menil výšku ním uplatnených nárokov, pričom ani raz, bližšie nešpecifikoval, v akej výške si uplatnil nárok na zaplatenie náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, t.j. jednotlivé mesačné mzdové nároky za žalované obdobie. Vzhľadom na žalovaným uplatnenú námietku premlčania, nie je podľa neho z predmetných podaní jasné, ktoré nároky v žalovanom období považuje žalobca za neuhradené. Totožný názor prezentoval v odôvodnení rozsudku aj súd prvej inštancie. Dal do pozornosti, že podľa ust. § 185 CSP je na posúdení súdu, či všetky predložené listinné dôkazy, tvrdenia sporových strán a ďalšie skutočnosti podľa ust. § 186 ods. 1 CSP bude považovať za dostatočné na ustálenie právneho názoru a konečné rozhodnutie vo veci, alebo pristúpi k doplneniu dokazovania v zmysle § 319 CSP. Aplikácia ust. § 319 CSP teda prichádza do úvahy v prípadoch tzv. dôkaznej núdze. Nad rámec uvedeného uviedol, že právnenému zástupcovi žalobcu poskytol potrebnú súčinnosť a umožnil prístup k dokumentom z osobného spisu ich klientov. Navyše počas prvého konania medzi žalobcom a žalovaným sp. zn. 16Cpr/8/2012, ktoré bolo právoplatne zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, boli zo strany žalovaného súdu, ako aj žalobcovi, resp. jeho právnenému zástupcovi, predložené dokumenty z osobného spisu žalobcu (tabuľka - rozpis hodín pracovnej pohotovosti, fotokópia osobného spisu, mzdové listy. Žalobca podľa neho disponoval všetkými potrebnými dokumentmi, aby vedel špecifikovať svoj nárok. Žalovaný zdôraznil, že ust. § 96 ods. 3 ZP hovorí o pomernej časti základnej zložky mzdy, t.j. za neaktívnu pracovnú pohotovosť na pracovisku zamestnancovi patrí len časť základnej zložky mzdy, nie celá základná zložka mzdy.

V prípade, ak by zamestnancovi patrila celá základná zložka mzdy (resp. keby mal byť pojem „pomerná časť základnej zložky mzdy“ chápaný tak, ako uvádza žalobca, t.j. ako podiel mesačného platu zodpovedajúci času pracovnej pohotovosti), uvedené ust. § 96 ods. 3 ZP by stratilo opodstatnenie, nakoľko by kopirovalo odmeňovanie v prípade riadneho výkonu práce.

Úmysel zákonodarcu upraviť odmeňovanie neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku odlišne ako výkon práce jednoznačne vyvodil i z čl. I bod 73 dôvodovej správy k zákonu č. 348/2007 Z.z., ktorým bolo do ZP vložené znenie § 96 ods. 3 rozhodujúce pre tento spor. V zmysle predmetnej dôvodovej správy, podľa ktorej „Odmeňovanie pracovnej pohotovosti je upravené v súlade s rozhodnutím ESD v prípade Vorel (C-437/05). Podľa tohto rozhodnutia výklad smernice Rady 93/104/ES o niektorých aspektoch úpravy pracovného času, v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/34/ES a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch úpravy pracovného času nebráni tomu, aby členský štát uplatňoval právnu úpravu, ktorá, pre účely odmeňovania zamestnanca a pokiaľ ide o pracovnú pohotovosť vykonávanú týmto zamestnancom na jeho pracovisku, zohľadňuje odlišné obdobia, počas ktorých je skutočne vykonávaná práca, a obdobia, v priebehu ktorých k výkonu práce nedôjde, za predpokladu, že takýto režim plne zaručuje adekvátny účinok práv, ktoré

zamestnancom priznávajú smernice za účelom účinnej ochrany ich zdravia a bezpečnosti.“ Vzhľadom na výslovný odkaz na rozhodnutie ESD C-437/05 a jeho citáciu, mal za evidentné, že zákonodarca mal úmysel prijať takú právnu úpravu, ktorá bude zohľadňovať odmeňovanie neaktívnej časti pohotovosti na pracovisku nižšou sumou, než je výkon práce. Na základe systematického a logického výkladu ustanovení ZP, ako aj vzhľadom na úmysel zákonodarcu, považoval iný výklad takéhoto odmeňovania za nelogický (nepoužiteľný), nakoľko „pripravenosť“ na výkon práce (t.j. stav, kedy zamestnanec len čaká, ale samotnú prácu nevykonáva) by v tom prípade bola odmeňovaná totožne ako samotný výkon práce. To, že žalovaný pri odmeňovaní zamestnancov za neaktívnu pracovnú pohotovosť postupoval správne, preukazujú podľa neho aj bod 14. Uznesenia NSSR č. k. 4Cdo 165/2018 zo dňa 29.04.2019, ako aj názor D.. C.. T. R., N.. k rozdielnemu odmeňovaniu pracovnej pohotovosti, uvedenému na str. 630 a 631 3. vydania publikácie Zákonník práce Komentár z roku 2013. Trval na tom, že úprava odmeňovania neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku v Smernici pre odmeňovanie zamestnancov ŽSR č. 341/2004/105-O510 (ktorá tvorila prílohu v tom čase platnej Kolektívnej zmluvy žalovaného), spĺňala zákonom podmienku stanovenú v § 96 ods. 3 ZP (t.j. mzda za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku bola dohodnutá tak, že nebola nižšia ako minimálna mzda). Napadnutý rozsudok navrhol v celom rozsahu potvrdiť.

25. Žalobca vo svojej odvolacej duplike realizovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na svojom stanovisku pokiaľ ide o existenciu odvolacích dôvodov ako aj ich zdôvodnenie a doplnil, že v pracovnoprávnej doktríne ako i v aplikačnej praxi je ustálený výklad ustanovenia § 96 ods. 3 ZP, podľa ktorého pomerná časť základnej zložky mzdy sa vypočíta ako podiel mesačnej základnej zložky mzdy zamestnanca a počtu hodín vo fonde pracovného času v príslušnom kalendárnom mesiaci. Prezentovaný výklad pojmu „pomerná časť základnej zložky mzdy“, ktorý je akceptovaný aplikačnou praxou a reflektovaný i v rozhodovacej praxi súdov, vníma ako jediný rozumne možný. Opačný výklad uvedeného pojmu prezentovaný žalovaným, podľa ktorého sa pomerná časť základnej zložky mzdy považuje za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku zamestnávateľa dohodnutú v kolektívnej zmluve, mal za v hrubom rozpore s textom zákona ako i s jeho účelom, t. j. účelom ochrany zamestnanca ako slabšej zmluvnej strany. Konštatoval, že právna norma § 96 ods. 3 ZP je systematicky začlenená do ZP, ktorý je vybudovaný na zásade ochrany zamestnanca ako slabšej zmluvnej strany. Táto zásada sa prejavuje i v jednostrannej kogentnosti noriem pracovnoprávných predpisov - odlišné zmluvné dojednanie v individuálnej alebo kolektívnej pracovnej zmluve je prípustné len v prípade, ak je takéto zmluvné dojednanie v prospech zamestnanca (viď § 1 ods. 6 ZP a 231 ods. 4 ZP), keď v zmysle § 231 ods. 4 ZP je prípustné dohodnúť v rámci normatívnej časti kolektívnej zmluvy iba výhodnejšie pracovné a mzdové podmienky, v porovnaní s podmienkami stanovenými platnou právnu úpravou, s výnimkou prípadu, ak je právna norma upravujúca pracovné alebo mzdové podmienky absolútne kogentná. Ustanovenie kolektívnej zmluvy, ktoré sú v rozpore s § 231 ods. 4 ZP (v spojení s § 96 ods. 3 ZP) označil v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) ZoKV za absolútne neplatné. Vo vzťahu k § 96 ods. 3 ZP je prípustná napr. dohoda, že zamestnancovi patrí za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca na pracovisku zamestnávateľa mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy vrátane mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok alebo prácu v noci alebo dohoda, že zamestnancovi patrí mzda vo výške pomernej časti základnej i variabilnej zložky mzdy.

26. Ďalšie vyjadrenia strany sporu v rámci odvolacieho konania nepodali.

27. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP a § 381 CSP bez pojednávania s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP a postupom podľa § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie zistil pre účely rozhodnutia vo veci skutkový stav dostatočne pre možnosť rozhodnutia vo veci z hľadiska skutočností potrebných pre právne posúdenie unesenia dôkazného bremena žalobcom a pre posúdenie otázky premlčania jeho žalobou uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania v danej veci správne zhodnotil a na vec aplikoval zodpovedajúce právne normy, ktoré aj správne vyložil. Vec teda aj správne právne posúdil. Svoje skutkové a právne závery v napadnutom rozhodnutí aj dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP). Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za vyčerpávajúce a stotožňuje sa s ním (§ 387 ods. 22 CSP). V odvolaní uvádzané argumenty nie sú spôsobilé privodiť iný než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver o nedôvodnosti žalobou uplatneného nároku žalobcu proti žalovanému.

28. Predmetom preskúmaného konania je pracovnoprávny nárok žalobcu ako zamestnanca proti žalovanému ako jeho zamestnávateľovi titulom žalobcom tvrdeného nedoplatku mzdových náhrad najskôr vo výške 286,24 eur s prísľušenstvom za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti v čase od 18.00 hod. do 24.00 hod označovanej žalovaným ako odpočinok na pracovisku, neskôr v zmysle jeho rozšírenia žaloby vo výške 1 567,51 eur (istina 1 395,81 eur + úrok z omeškania 171,70 eur), s tým, že najskôr žalovaný za toto časové obdobie pripravenosti žalobcu na výkon práce mu nevyplatil žiadne mzdové náhrady, až následne, po vydaní rozsudku Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 8Co 109/2011 dňa 24.04.2012 v skutkovo a právne obdobnej veci mu zaplatil žalovaný za neaktívnu časť pohotovosti za obdobie od 04.03.2011 do 31.07.2011, nakoľko skoršie nároky žalobcu za obdobie od 01.08.2009 do 03.03.2011 považoval za premlčané. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že časový úsek označený ako odpočinok na pracovisku, počas ktorého bol žalobca povinný byť pripravený na pracovisku na výkon svojej práce, ale prácu nevykonával (len v prípade výjazdov na ohlásený D.), je neaktívnou časťou pracovnej pohotovosti, nestotožniac sa s tvrdením žalobcu, že ide o prácu nadčas vzhľadom na nenaplnenie základného právneho predpokladu pre takéto právne posúdenie, a to výkon práce. Odvolací súd sa s právnym posúdením súdu prvej inštancie stotožňuje, nakoľko pracovná pohotovosť na pracovisku nie je výkonom práce, keďže ide len o pripravenosť na výkon práce, nie je súčasťou pracovného času a štandardného rozvrhu zmien, keď takáto právna kvalifikácia neodporuje súdnej praxi súdov SR a ani Súdneho dvora EÚ. Súd prvej inštancie správne na žalobou uplatnený nárok žalobcu ako zamestnanca v doprave u žalovaného primárne aplikoval osobitný právny predpis zákon č. 462/2004 Z. z. za subsidiárneho použitia ZP ako predpisu všeobecného. Zaujal správne stanovisko, že žalobou uplatnený nárok za obdobie po 01.08.2011 je potrebné vyhodnotiť ako omylom uplatnený, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca počnúc od 01.08.2011 nebol v pracovnom pomere u žalovaného. Pokiaľ ide o žalovaným vznesenú námietku premlčania nároku žalobcu za obdobie do 03.03.2011, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobe žalobcu nie je možné vyhovieť na základe relevantnosti tejto námietky premlčania, vychádzajúc z toho, že žalobca si žalobou a následnými podaniami uplatnil nárok spôsobom, že poskytol tvrdenia o výške celkovej sumy náhrady mzdy za relevantné obdobie s tým, že z takejto sumy si uplatnil len časť nároku v žalovanej istine, pretože zvyšok mu žalovaný uhradil, bez poskytnutia tvrdení o tom, v akej výške považuje jednotlivé mesačné nároky na náhradu mzdy za neuhradené, t.j. nešpecifikoval mesačné náhrady tvoriace žalobou uplatnenú istinu, keď takúto špecifikáciu neuskutočnil ani dodatočne, pričom súd prvej inštancie mal takúto špecifikáciu za nevyhnutnú práve pre posúdenie dôvodnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania nároku žalobcu. Súd prvej inštancie uviedol, že za daného stavu s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku žalobcu nemohol posúdiť, v ktorej časti a či vôbec je žalobcom uplatnený nárok premlčaný a z uvedeného dôvodu (pre nedostatok unesenia dôkazného bremena v rovine tvrdenia žalobcom ohľadom toho, aký nárok si mesačne uplatňuje) pre nemožnosť posúdenia nároku žalobcu uplatneného žalobou túto zamietol.

29. Žalobca proti posudzovanému rozsudku súdu prvej inštancie podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dvoch dôvodov. V prvom rade mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil dôvodnosť vznesenej námietky premlčania jeho nároku žalovaným, a to s poukazom na ust. § 34 ZP o vyrovnaní najskôr uplatneného nároku v prípade viacerých nárokov zamestnanca proti zamestnávateľovi. Súdu prvej inštancie vytkol, že uvedené ustanovenie ZP pri posudzovaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania neaplikoval. Druhým odvolacím dôvodom bolo neaplikovanie ust. § 319 CSP vzhľadom na predmet sporu vyplývajúci z individuálneho pracovnoprávneho vzťahu s následkom nesprávneho zistenia skutkového stavu veci.

30. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ust. § 380 ods. 1 CSP je odvolacími dôvodmi viazaný. Vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie teda preskúmaval výlučne z hľadiska týchto dvoch odvolacích argumentov žalobcu, na základe ktorých potom žalobca tvrdil naplnenie odvolacích dôvodov v zmysle § 365 písm. d), g) a h) CSP.

31. K nesprávnemu právnemu posúdeniu žalovaným vznesenej námietky premlčania žalobcom uplatneného nároku súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že túto odvoláciu námietku žalobcu vyhodnotil ako neopodstatnenú, nakoľko súd prvej inštancie žalobcovi vytkol spôsob uplatnenia žalovaného nároku, keď súd prvej inštancie za dôvod zamietnutia žaloby označil práve skutočnosť, že žalobca jednotlivé mesačné náhrady mzdy nešpecifikoval, z ktorého dôvodu ich dôvodnosť a v súvislosti s tým taktiež aj dôvodnosť vznesenej námietky premlčania nemohol právne posúdiť. Výslovne v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany

žalobcu nemohol posúdiť, v ktorej časti a či vôbec je žalobcom uplatnený nárok premlčaný. Žalobu zamietol z dôvodu, že tento nebol žalobcom preukázaný, a to nie len v rovine neunesenia dôkazného bremena o svojich tvrdeniach, ale vzhľadom na spôsob uplatnenia nároku, keď žalobca neuviedol, akú sumu za jednotlivé mesiace žalovaného obdobia si oproti žalovaným uhradenej sume uplatňuje, aj v rovine neunesenia samotného bremena tvrdenia. Aplikácia ust. § 34 ZP by preto vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby pre neunesenie bremena tvrdenia iný právny záver súdu prvej inštancie nespôsobilá. Uvedené potom v zásade platí i pokiaľ ide o druhý odvolací argument žalobcu týkajúci sa opomenutia aplikácie procesného ust. § 319 CSP súdom prvej inštancie, keď súdu prvej inštancie vytyka, že vzhľadom na charakter daného sporu, ktorý vyplýva z individuálneho pracovnoprávneho vzťahu, bol povinný uložiť žalovanému povinnosť zabezpečiť dôkazy za účelom rozhodnutia vo veci. Súd prvej inštancie však žalobcovi vytkol, že spôsobom špecifikácie žalobného nároku neunesol bremeno tvrdenia, ktoré je primárne pred unesením dôkazného bremena strany sporu o svojom tvrdení. Žalobca ako „dominus litis“ musí prioritne v žalobe opísať skutkový stav, t.j. tvrdiť skutočnosti, z ktorých žalobou uplatnený nárok vyvodzuje, až následne nastupuje dôkazná povinnosť vo vzťahu k týmto tvrdeniam, keď strana sporu má pre účely úspechu v súdnom spore povinnosť unesenia dôkazného bremena o svojich tvrdeniach a v individuálnych pracovných sporoch zamestnanec ako jeho slabšia strana je zvýhodnený tým, že jeho súdna ochrana je posilnená tak, že konajúci súd je v zmysle ust. § 319 CSP oprávnený vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci. Uvedené oprávnenie konajúceho súdu (nie povinnosť) sa však vzťahuje k uneseniu dôkazného bremena o tvrdeniach zamestnanca, nie k nahrádzaniu povinnosti tvrdenia zamestnancom, ako správne uzavrel súd prvej inštancie, ktorý správne žalobu žalobcu zamietol pre neunesenie bremena tvrdenia žalobcom vzhľadom na spôsob uplatnenia žalobného nároku a jeho nedostatočnú špecifikáciu. Neopodstatnená je preto i odvolacia námietka žalobcu týkajúca sa neaplikácie ust. § 319 CSP súdom prvej inštancie.

32. Odvolací súd pri prejednávaní odvolania žalobcu a posudzovaní opodstatnenosti jeho odvolacích námietok prihliadol i na to, že opis skutkových tvrdení v žalobe je minimalistický, keď žalobca sa nedostavil na súdne pojednávania vytyčené súdom prvej inštancie na dni 31.03.2017, 21.11.2017, 27.04.2018, 12.10.2018, 22.09.2020, s tým, že na poslednom pojednávaní súd prvej inštancie rozhodol vo veci v jeho neprítomnosti v zmysle ust. § 180 CSP. Nedostatok skutkových tvrdení a neunesenie bremena tvrdenia žalobca nemal snahu aktívne odstrániť ani v priebehu prvoinštančného konania, ktoré vydaniu napadnutého rozsudku prechádzalo.

33. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle zásady úspešnosti v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaného v odvolacom konaní, ktorému však tento nárok nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).